

Toivomusaloite 870

Mäkelä: Opintorahan perusosan korottamisesta*Eduskunnalle*

Kun korkeakoulujen tehokkuudesta ja valmistumisaikojen pitenemisestä on keskusteltu, on useimmiten unohdettu yksittäinen opiskelija ja hänen elämäntilanteensa. Lainapainotteinen opintotuki on johtanut nuoret vaikeuksiin tilanteessa, jossa velkaantuminen ja sosiaalinen paine on muutoinkin raskas. Myös tuen reaaliarvon alhaisuus sekä tarveharkinta ovat johtaneet siihen, että tuen käyttöaste on pysynyt alhaisena.

Nämä opintotukijärjestelmän puutteet tarkoittavat käytännössä sitä, että erittäin merkittävältä osalta opiskelu — keskimäärin joka neljäs opiskelukuukausi — rahoitetaan muulla kuin opintotuella. Seurauksena onkin ollut korkeakouluopiskelijoiden sosiaalisen taustan yläluokkaistuminen, opiskelijoitten kasvava osuus toimeentulotuen saajista ja myös opiskeluaikojen pidentyminen.

Ongelma on ratkaistavissa kehittämällä opintotukijärjestelmää perustoimeentuloturvan taakavaksi etuudeksi.

Eduskunnan vuonna 1986 hyväksymän kehittämisohjelman mukaisesti opintorahan on muodostettava puolet opintotuen kokonais-

määrästä vuoteen 1990 mennessä. Opintotuki on sidottava kansaneläkkeen pohjaosan ja täyden lisäosan tasoon. Opintotuen enimmäismäärään ei tule laskea asumislisää, sen sijaan oppilaitoksen tarjoamat ilmaiset palvelut laskevat ja opiskelijan maksamat opintolainan korot nostavat tuen enimmäismäärää.

Jotta eduskunnan hyväksymä tavoite toteutuu, on opintorahan oltava lukuvuonna 1989—90 40 prosenttia tuen enimmäismäärästä. Korkeakouluopiskelijan kuukausittainen opintorahan perusosa on tuolloin 880 markkaa ja keskiasteen opiskelijan niissä oppilaitoksissa, joissa asuminen, ruokailu ja koulumatkat ovat ilmaisia, 740 markkaa.

Edellä olevan perusteella ehdotan kunnioittaen eduskunnan hyväksyttäväksi toivomuksen,

että hallitus ottaisi valtion vuoden 1992 tulo- ja menoarvioesitykseen määrärahan korkeakouluopiskelijoiden sekä kansanopistoissa ja ammatillisissa oppilaitoksissa opiskelevien opintorahan perusosan korottamiseksi.

Helsingissä 19 päivänä huhtikuuta 1991

Tina Mäkelä